

LAUTER SIMON ÉS HOPP WALBURGA ELVÁNDORLÁSA MAGYARORSZÁGRA

SVÁB BETELEPÍTÉS MAGYARORSZÁGON

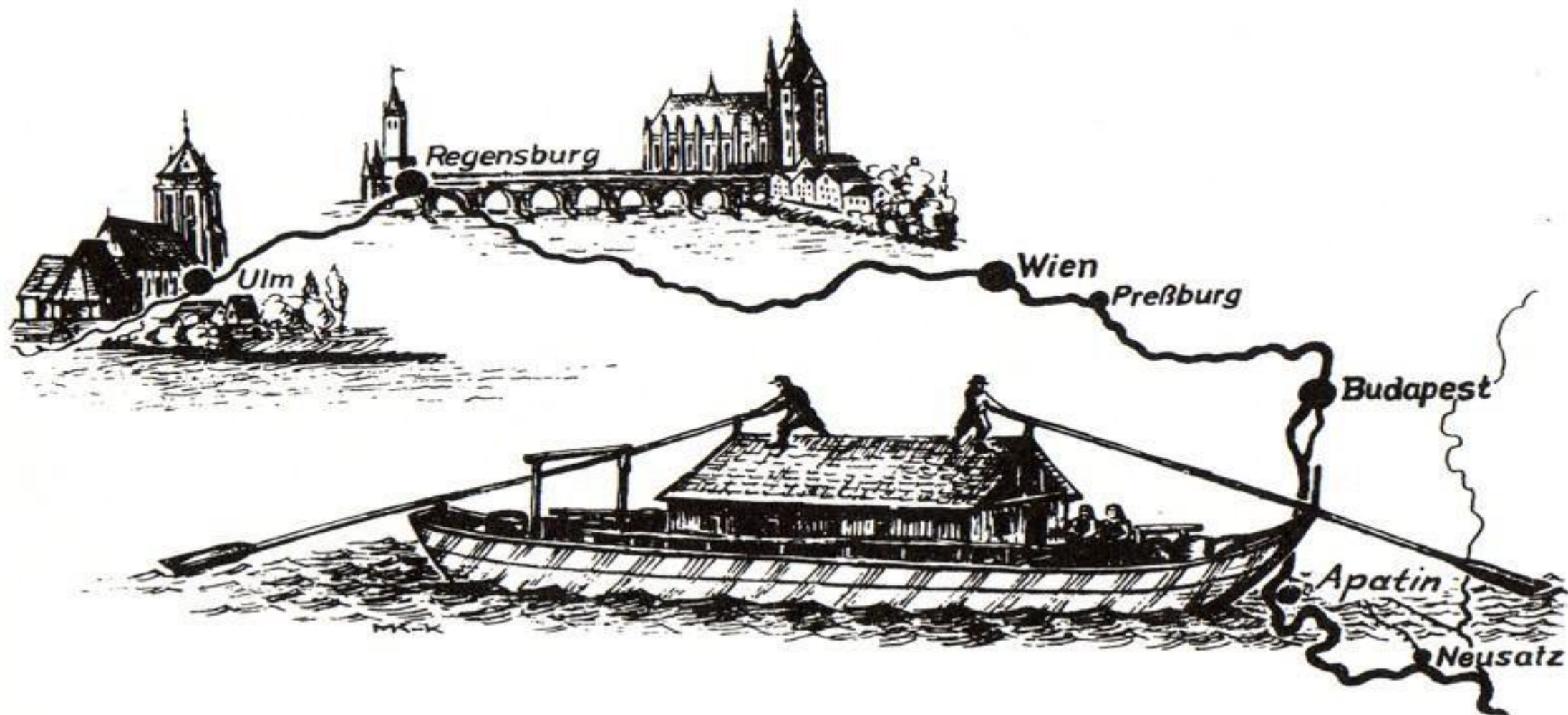
AZ ELVÁNDORLÁS OKAI

- ▶ Magánföldesúri telepítések Magyarország irányába
- ▶ Spanyol örökösödési háború: Höchstädt – Blindheim 1704
- ▶ Gróf Savoyai Jenő osztrák császári hadvezér üresen álló magyarországi birtokai – Csepel sziget a Duna mentén
- ▶ Telepítési hirdetmény: Mit ígért a földesúr? - ház, sok föld, sok kedvezmény
- ▶ Ulm – Ulmer Schachtel – Duna – Magyarország letelepedés

MAGYARORSZÁG LAKOSSÁGA A 150 ÉVES TÖRÖK URALOM ALATT 3,5 MILLIÓRA CSÖKKEN

ELVÁNDORLÁS NÉMETFÖLDRŐL MAGYARORSZÁGRA

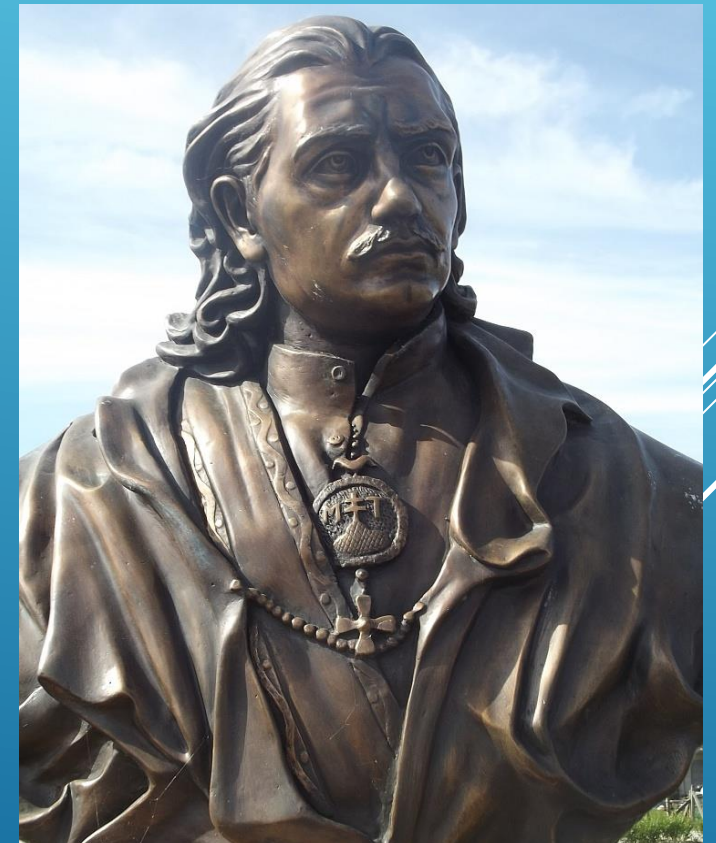

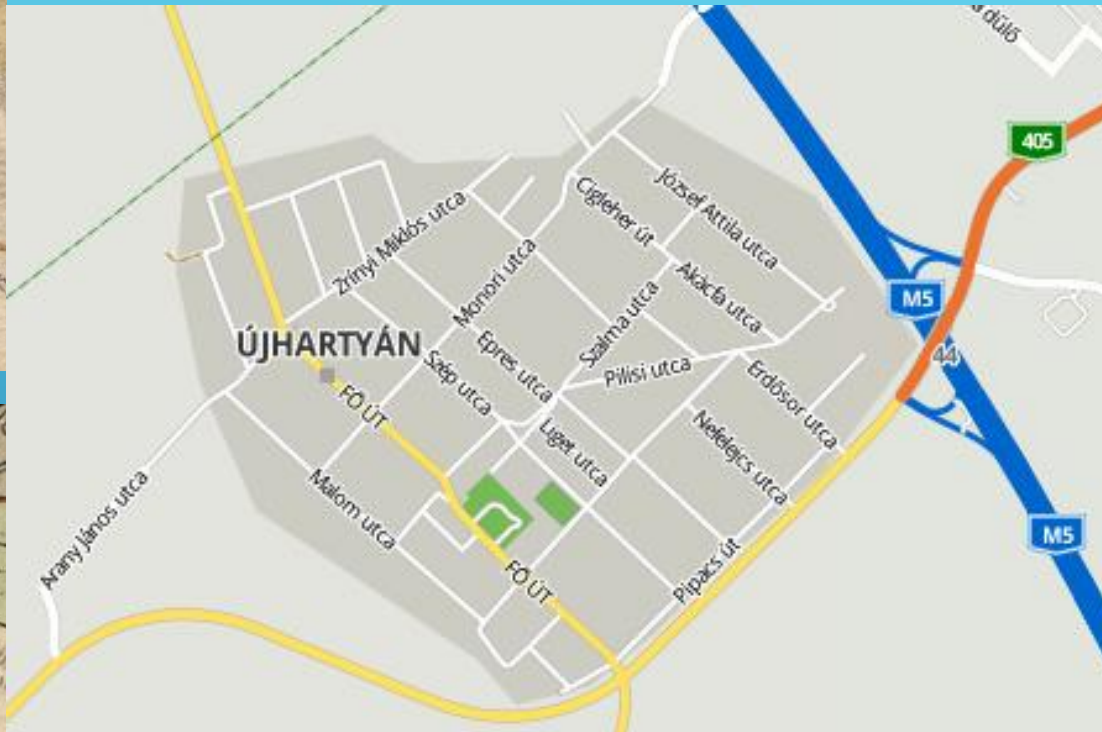
SZERVEZETT FÖLDESÚRI TELEPÍTÉSEK – SOK ÍGÉRET

MIT ÍGÉRT GRASSALKOVICH ANTAL GRÓF A HARTYÁNI PUSZTÁKRA? – FONTOSABB INTÉZKEDÉSEK

- ▶ 40 házhely 40 családnak nagy földdel, réttel
- ▶ A házak mór téglából épüljenek és csinosak legyenek
- ▶ Egy évi adómentesség az építkezés ideje alatt
- ▶ Vármegye felé három évi adómentesség
- ▶ A gróf ígéri: nem csak megmaradásukat, hanem gyarapodásukat is biztosítja

ÚJHARTYÁN FEJLŐDÉSE AZ ELMÚLT 250 ÉVBEN

LAUTER SIMON – AKI CSALÁDJÁVAL MAGYARORSZÁGRA KÖLTÖZIK

- ▶ Született 1668 Brachstadt-Tapfheim
- ▶ Házasodott 1705 Donaumünster
- ▶ Felesége Hopp Walburga
- ▶ Lakás Dillinger Str. 1 (alte Haus-Nummer 48; dann Dillinger Str. 4)
- ▶ Lakott 1708 – 1721 Lauter Simon (vorhero Georg Röegen, Metzger)
(kauft am 19.03.1708 von Georg Röger),
- ▶ zieht nach Ungarn (1721 – 1723 között)
- ▶ Az első 10 gyermek Donaumünsterben születik és keresztelik

LAUTER SIMON CSALÁDJA

1158 LAUTER, Simon (rk)

* errech. 1668. Wohnorte: 1721 in Donaumünster, 1723 in Dunaharaszti. † am 16.12.1729 in Dunaharaszti.

I.Verbindung: oo am 16.05.1705 in Donaumünster. *<im Kb Barbara, aber wahrscheinlich die Schwester Walburga >. 1.)*.

Kirchl. Trauzeugen: Georg REGER ; Mathias UHL .

mit **HOPP**, Walburga (rk) Eltern: H., Markus u. BRUNNHUBER, Barbara

* errech. 1679. † am 26.10.1724 in Dunaharaszti.

Kinder

1. Johann (rk) * am 14.05.1705 in Donaumünster.
2. Eva (rk) * am 13.02.1706 in Donaumünster. ~ am 13.02.1806 in Donaumünster.
3. Maria (rk) * am 04.01.1707 in Donaumünster. ~ am 20.01.1707 in Donaumünster.
4. Balthasar (rk) ^{2.)} * am 01.01.1708 in Donaumünster. † am 07.06.1759 in Dunaharaszti. I.Verbindung: oo am 21.07.1730 in Dunaharaszti mit Eva **PUCKER** II.Verbindung: oo vor 1737 mit Apollonia **LIEDEL**
5. Josef (rk) * am 13.03.1710 in Donaumünster. Verbindung: oo am 15.02.1735 in Bp-Belvaros/Innenstadt mit Christina **SCHADL**
6. Eva (rk) * am 22.12.1711 in Donaumünster. † am 17.02.1716 in Donaumünster.
7. Maria (rk) * am 10.09.1714 in Donaumünster. Verbindung: oo am 10.06.1736 in Bp-Belvaros/Innenstadt mit Johann **SCHMIDT**
8. Maria Eva (rk) * am 31.12.1716 in Donaumünster.
9. Anton (rk) * am 12.01.1721 in Donaumünster. I.Verbindung: oo am 22.11.1745 in Dunaharaszti mit Maria Magdalena **RAMEL (1159)** II.Verbindung: oo am 27.04.1779 in Ujhartyán mit Veronika **FINK (1159)** III.Verbindung: oo am 27.02.1786 in Ujhartyán mit Susanna **REIS (1159)**
10. Apollonia (rk) * am 12.01.1721 in Donaumünster. Verbindung: oo am 07.01.1742 in Bp-Belvaros/Innenstadt mit Johann Michael **MAYER**
11. Johann Michael (rk) * am 22.09.1723 in Dunaharaszti. Paten: Leonhard ZILL ; Elisabeth RECHENAUER. † am 03.10.1723 in Dunaharaszti.

TAPFHEIM DILLINGER STR. 1

(ALTE HAUS-NUMMER 48; DANN DILLINGER STR. 4)

A KÖLTÖZÉS ÉVEI (1721-1723) MAGYARORSZÁGRA

10. Apollonia (rk) * am 12.01.1721 in Donaumünster. Verbindung: oo am 07.01.1742 in Bp-Belvaros/Innenstadt mit Johann Michael **MAYER**

11. Johann Michael (rk) * am 22.09.1723 in Dunaharaszti. Paten: Leonhard ZILL ; Elisabeth RECHENAUER. † am 03.10.1723 in Dunaharaszti.

ÉPÜLNEK A SVÁB FALVAK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A CSALÁDFÁM BEMUTATÁSA – ÉN VAGYOK A 11. GENERÁCIÓ ÉS A 4. ANTAL

Lauter Antal (1957.10.10.) Családja

Név	Születési év	Születési hely	Házastárs neve	Házasságkötés	Ház. köt. hely
1. Lauter Simon	1668	Brachstadt Németország	Hopp Walburga	1705.05.16.	Donaumünster Tapfheim
2. Lauter Boldizsár	1708.01.01.	Németország Donaumünster	Liedel Apollónia	1737 előtt	Dunaharaszti
3. Lauter János Pál	1741.09.06.	Dunaharaszti	Strohmeier Anna	1762.11.22.	Dunaharaszti
4. Lauter Lénárd	1764	Dunaharaszti	Kaltenecker Rozina	1784.01.12.	Újhartyán
5. Lauter Mátyás	1785	Örkény	Komjáthy Mária	1804.11.18.	Újhartyán
6. Lauter József	1824.07.20.	Hartyán	P(B)lutzer Mária	1846.01.12.	Újhartyán
7. Lauter András	1849.05.09.	Hartyán	Surman Rozália	1871.05.08.	Újhartyán
8. Lauter Antal	1876	Hartyán	König Anna	1897.08.04.	Újhartyán
9. Lauter Antal	1904	Hartyán	Schmauder Anna	1928.02.07.	Újhartyán
10. Lauter Antal	1937	Újhartyán	Stegner Mária	1957.	Újhartyán
11. Lauter Antal	1957	Újhartyán	Kleineisel Erzsébet	1980.11.15.	Újhartyán

LAUTER BALTHASAR – LIEDEL APOLLONIA

4. Balthasar (rk) ^{2.)} * am 01.01.1708 in Donaumünster. † am 07.06.1759 in Dunaharaszti. I.Verbindung: oo am 21.07.1730 in Dunaharaszti mit Eva **PUCKER** II.Verbindung: oo vor 1737 mit Apollonia **LIEDEL**

Lauter Balthasar még Németországban születik, de már az új hazában temetik el.

STROHMAYER MARIA ANNA OTTERSANG-BÓL SZÁRMAZIK

1160 **LAUTER**, Johann Paul (rk) Eltern: L., Balthasar u. LIEDEL, Apollonia

* am 06.09.1741 in Dunaharaszti. † am 16.03.1776 in Dunaharaszti.

Verbindung: oo am 22.11.1762 in Dunaharaszti. Kirchl. Trauzeugen: Johann Georg BIBER ; Anton LAUTER (1159).

mit **STROHMAYER**, Maria Anna (rk) Eltern: S., Oswald u. HÖCHST, Maria Magdalena (1924.2)

* am 20.03.1742 in Dunaharaszti. † am 21.03.1789 in Ujhartyán.

AZ ELSŐ 30-40 ÉVET DUNAHARASZTIBAN TÖLTI A LAUTER CSALÁD

- ▶ Grassalkovich Antal gróf csak 1764-ben írja ki betelepítési hirdetményét a Hartyáni pusztákra
- ▶ Jöhetnek svábok, szlovákok, magyarok
- ▶ A svábok Soroksárról, Harasztiból, Taksonyból jönnek többségében
- ▶ Néhány évtized belső vándorlás után (Soroksár, Haraszi, Taksony, Újhartyán, Vecsés, Ceglédbercel) Újhartyán elnémetesedik

AZ ELSŐ LAUTER ÚJHARTYÁNBAN

1161 **LAUTER**, Leonhard (rk) Eltern: L., Johann Paul u. STROHMAYER, Maria Anna (**1160.2**)

* am 24.10.1764 in Dunaharaszti. Beruf: Colonus/Bauer/Ansiedler. Wohnorte: 1784 in Újhartyán, 1784 in Örkény, 1789 in Hernád, 1792 in Újhartyán. † am 30.04.1836 in Újhartyán.

I.Verbindung: oo am 12.01.1784 in Újhartyán. Kirchl. Trauzeugen: Georg RIßMAYER (1571); Johann DEPOLD (0245). mit **KALTENECKER**, Rosina (rk) Eltern: K., Stefan u. KALTENECKER, Anna Maria (**0726.4**)

* am 23.02.1766 in Dunaharaszti. † am 02.10.1814 in Újhartyán.

Lauter Leonhard költözik Újhartyánba, már ott is hal meg. Felesége gremheimi Kaltenegger ág.

Fontos szerepet tölt be az alakuló újhartyáni egyházközösségben.

LAUTER LÉNÁRDOT KÖZSÉGI BÍRÓNAK VÁLASZTJÁK

- ▶ **Historia Domus Újhartyán**
- ▶ **(Lauter Lénárd bíró 1821)** felvirradt Mindenszentek ünnepe, amikor a mindenütt bevett szokás szerint a helybeli új bírót szokták megválasztani. Miután így a szavazatok többségével megválasztották az új bírót, Lauter Lénárdot, egy istenfélő és a bírói hivatalra igen alkalmas embert...

LAUTER MATHIAS FELESÉGE AZ ÚJHARTYÁNI JEGYZŐ, KOMJÁTI MÁRTON LÁNYA

1164 **LAUTER**, Mathias (rk) Eltern: L., Leonhard u. KALTENECKER, Rosina (1161.1)

* am 24.10.1785 in Ujhartyán. Beruf: Colonus/Bauer/Ansiedler. † am 05.08.1845 in Ujhartyán.

Verbindung: oo am 18.11.1804 in Ujhartyán. Kirchl. Trauzeugen: Johann FEITH (0332); Leonhard KLEINEISEL (0916).

mit **KOMJÁTI**, Maria (rk) Eltern: K., Martin u. FEITH, Katharina (1003.5)

* am 06.01.1789 in Ujhartyán. Wohnort: 1861 Hausnr. 56 in Ujhartyán. † am 13.01.1861 in Ujhartyán. / am 14.01.1861 in Ujhartyán.

LAUTER JÓZSEF KÉTSZER NŐSÜL, ÖSSZESEN 14 GYERMEKE SZÜLETIK

1174 **LAUTER**, Josef (rk) Eltern: L., Mathias u. KOMJÁTI, Maria (1164.9)

* am 20.07.1824 in Ujhartyán. Beruf: Colonus/Bauer/Ansiedler. Wohnort: 1861 Hausnr. 56 in Ujhartyán.

I.Verbindung: oo am 12.01.1846 in Ujhartyán. Kirchl. Trauzeugen: Michael MANGER (1253); Johann HILLEBRAND (0589).

mit **BLUTZER**, Maria (rk) Eltern: B., Johann u. SALLER, Katharina (0157.5)

* am 16.02.1824 in Ujhartyán. † am 06.07.1861 in Ujhartyán. / am 07.07.1861 in Ujhartyán.

A HARMADIK GYERMEK – ANTON

A DÉDNAGYAPÁM

1183 **LAUTER**, Andreas (rk) Eltern: L., Josef u. BLUTZER, Maria (1174.2)

* ant 09.05.1849 in Ujhartyán. Wohnorte: 1871 Hausnr. 56 in Ujhartyán, 1874 Hausnr. 33 in Ujhartyán, 1878 Hausnr. 17 in Ujhartyán.

I.Verbindung: oo am 08.05.1871 in Ujhartyán. Kirchl. Trauzeugen: Andreas SALLER (1680); Stefan SURMANN (1971). mit **SURMANN**, Susanna Rosina (rk) Eltern: S., Josef u. ADAMCSEK, Maria (1942.8)

* am 16.11.1854 in Ujhartyán. <Posthum>. ~ am 18.11.1854 in Ujhartyán. Wohnort: 1871 Hausnr. 40 in Kakucs. Kinder

1. Paul (rk) * am 13.08.1873 in Ujhartyán. ~ am 16.08.1873 in Ujhartyán. Paten: Paul KOMJÁTI (1009); Barbara SALLER (1680). † am 18.09.1873 in Ujhartyán. / am 19.09.1873 in Ujhartyán.
2. Andreas (rk) * am 25.10.1874 in Ujhartyán. ~ am 25.10.1874 in Ujhartyán. Paten: Paul KOMJÁTI (1009); Barbara SALLER (1680). † am 13.10.1880 in Ujhartyán. / am 14.10.1880 in Ujhartyán.
3. Anton (rk) * am 29.06.1876 in Ujhartyán. ~ am 30.06.1876 in Ujhartyán. Paten: Anton KOMJÁTI (1009); Anna KÖNIG (0984).
4. Anna (rk) * am 27.02.1878 in Ujhartyán. ~ am 28.02.1878 in Ujhartyán. Paten: Anton KOMJÁTI (1009); Anna KÖNIG (0984). † am 02.11.1880 in Ujhartyán. / am 03.11.1880 in Ujhartyán.
5. Josef (rk) * am 07.09.1880 in Ujhartyán. ~ am 08.09.1880 in Ujhartyán. Paten: Anton KOMJÁTI (1009); Anna KÖNIG (0984). Verheiratet (Datenschutz)

LAUTER ANTAL – FELESÉGE: KÖNIG ANNA

1876

1878

NAGYSZÜLEIM:
LAUTER ANTAL –
SCHMAUDER ANNA

ŐK MÉG JÓL BESZÉLTÉK A SVÁB
NYELVET

APÁM,
LAUTER ANTAL
ÉS ANYÁM,
STÉGNER MÁRIA
ESKÜVŐJE
1957-BEN

Ők a magyarországi szocializmus évei alatt éltek, apám mentőautó sofőr volt,
anyám irodán dolgozott.

ÉN, LAUTER ANTAL
ÉS FELESÉGEM
KLEINEISEL ERZSÉBET
– ESKÜVŐNK 1980-BAN

MUNKÁSSÁGOM A MAGYARORSZÁGI NÉMETSÉG TERÜLETÉN

- ▶ 4 éves koromban már harmonikán játszom
- ▶ 16 éves koromban a helyi sváb fúvószenekarban játszom
- ▶ 21 éves koromban katonazenekarban szolgálok, hangszerem: tuba B
- ▶ 1998-ban német nemzetiségi önkormányzatot szervezek Újhartyánban, a mai napig képviselő vagyok
- ▶ Partnerkapcsolatot szerveztem Tapfheim településsel, barátsági szerződést kötöttünk
- ▶ 20 éve kutatom az újhartyáni német származású családok származását
- ▶ 2019. évben emléktáblák elhelyezését szerveztem Tapfheim, Gremheim, Blindheim településeken az innen való származásunk emlékére
- ▶ A mai napig aktívan zenélek, hangszereim: harmonika, tuba, szintetizátor, basszusgitár

A FIAM FOLYTATJA TOVÁBB

AZ ELSŐ ÖTVEN ÉVBEN ÚJHARTYÁNBA TELEPÜLŐ CSALÁDOK

Adelhart Josef - Kriesinger Margaretha
Arlath(Arlot) Johann - Hoser Katharina
Aschenbrenner Josef - Holl Elisabeth
Batsik Johann – Zsolnay Anna(ungarische familie)
Bauer (Paur) Georg – Pisler Barbara
Beiglbeck (Peidlpek) Josef – Schwab Elisabeth
Ekrich (Ekrik) Valentin – Kaurtz Dorothea
Farkas Johann – Arlath Viktória
Faith(Veit) Franz – Natz Lucia
Faith(Veit) Johann – Szaller Katharina
Fürnägel (Fürniki) Franz – Schmied Rosalia
Gabler Jsef – Masstzell Ursula
Hammer Jakob – Otth Franciska
Hermann Johann – Schwab Elisabeth
Kaltenecker(Kaltenegger) Georg – Reder Elisabeth
Kaltenecker Michael – Ruff Katharina
Kaltenecker Stefan – Kaltenecker Anna Maria
Keindl(Kaindl) Jakob – Wiedemann Maria
Kleineisel Leonhard – Stocker Theresia
Klementz Johann – Wilhelm Katharina
Klötzl Johann – Prutzer Anna Maria
König Michael – Mönich Anna Maria
Lang Sebastian – Himmer Anna Maria

Lauter Leonhard – Kaltenecker Rozina
Mönich Michael – Schenk Teresia
Pautenbacher Anton – Eisenhoffer Elisabeth
Peheim Bartalomus – Puckher Anna Maria
Printz Anton – Riesmeier Margaretha
Printz Caspar – Prutzer Rozina
Raiss Jakob – Durst Anna
Riesmeier Georg – Reimentshofer Anna Maria
Szaller(Seiler) Johann – Pehl Anna Maria
Szaller(Seiler) Josef – Riesmeier Anna Maria
Schenk Stefan – Trapp Anna Maria
Schmied (Schmidt) Henrik – Finck Elisabeth
Schwab Johann – Strohmeier Anna
Schwäbisch Josef – Otth Anna
Seidenleder Ulrik – Arlath Teresia
Tepold Johann – Faith(Veit) Elisabeth
Till Johann – Biber Anna
Tunner (Donner) Martin – Reder Anna Maria
Wallner (Waltner) Josef – Riesmeier Magdalena
Zumft (Zumpf) Michael – Kaltenecker Elisabeth

A MAGYARORSZÁGI SVÁBSÁG JELLEMZŐI

- ▶ Szorgalom, takarékoság, rendszeret, precizitás, kitartás
- ▶ Terjeszkedők, vagyonszerzők, spórolósak, mértéktartók,
- ▶ Erkölcsösek, óvatosak, vallásosak,
- ▶ Jó magyarok, politikailag konzervatívok
- ▶ Káros tulajdonságuk: gőgösek, dacosak, fukarok
- ▶ Gasztronómia – sváb konyha
- ▶ Zene és tánc kultúra

TAPFHEIM ÉS ÚJHARTYÁN KAPCSOLATA

- ▶ 2001. év – származáskeresés Tapfheim, Blindheim, Gremheim
- ▶ 2005 – levél Manfred Wegelének: sváb családok Újhartyánban
- ▶ 2008 – Tapfheim polgármestere felkeresi Újhartyánt
- ▶ 2016 – Barátsági szerződés Tapfheim – Újhartyán
- ▶ 2019 – Emléktáblák elhelyezése (Ulm városfala helyett) Tapfheim, Blindheim, Gremheim településeken
- ▶ 2022 – Genealógiai napok Tapfheimben

EMLÉKTÁBLA ELHELYEZÉSE TAPFHEIMBEN

"Das Ungarland
ist's reichste
Land, dort
wächst viel
Wein und Treid;
so hat's in
Günzburg man
verkünd't, die
Schiff'
steh'n
schon
bereit.
(...)
Wer jetzo
zieht ins
Ungarland,
dem blüht die
gold'ne Zeit."

ZU EHREN UNSERER DONAUSCHWÄBISCHEN
VORFAHREN, DIE VOR 300 JAHREN AUS TAPFHEIM,
BLINDHEIM UND GREMHEIM, SOWIE AUS
DEN BENACHBARTEN ORTSCHAFTEN
NACH UNGARN
AUSWANDERTEN

Tapfheim

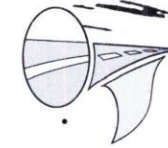

HARTIAN

EINE SCHWÄBISCHE KLEINSTADT IN UNGARN

ÚJHARTYÁN

2019

LAUTER SIMON SZÜLETÉSÉNEK HELYSZÍNE BRACHSTADBAN

SÖRT IS NEVEZTEK EL RÓLUNK?

LAKODALOM A LAUTER CSALÁDBAN KB.1920

ZENEI ANYANYELVÜNK

Wonn i mein Siml vokauf,
So geh i ins Wirzhaus und sauf.
Sauf i die konze Nocht,
Pis i den lichten Tog,
Pis i a greizer Gelb hob!

Wonn i so sterbam versein,
Grob mir in Keller hin ein
//: Zwischn' zwei Fassl,
Mein Kurgl pleibt noss,
Der ewige Fridhof ist das ://

Wenn ich mein' Schimmel verkauf
Da geh' ich ins Wirtshaus und sauf
Da sauf' ich die ganze Nacht,
bis in hellichten Tag
Bis ich kein' Kreuzer mehr hab'!

Wenn ich 'mal g'storben werd'sein
Da grabt's mich in Keller hinein
Weil unter dem Fass, ist alle weil Nass
Ein lustiger Friedhof ist das!

Ó Szuzanna

Trink ma noh a Flasserl, Trink ma noh a Flasserl,
Veil mir habn a geld im tasserl
Trink ma noh a Flasserl, Trink ma noh a Flasserl,
Veil mir habn a geld im tasserl

Ó Szuzanna, ó Szuzanna, iszt dasz lében doh zó sön,
Ó Szuzanna, ó Szuzanna, iszt dasz lében sön!

Oli tog fiszóln, Oli tog fiszóln,
Der Tojfel zoll di Svigemuade hóln,
Oli tog fiszóln, Oli tog fiszóln,
Der Tojfel zoll di Svigemuade hóln,

Ó Szuzanna, ó Szuzanna, iszt dasz lében doh zó sön,
Ó Szuzanna, ó Szuzanna, iszt dasz lében sön!

Oli Jár cva Kinder, Oli Jár cva Kinder,
Ansz im Szummer, ansz im Winter,
Oli Jár cva Kinder, Oli Jár cva Kinder,
Ansz im Szummer, ansz im Winter,

Ó Szuzanna...

Oli tog a Kraut, oli tog a Kraut,
Bisz dasz nít sön hinten ras-saut!
Oli tog a Kraut, oli tog a Kraut,
Bisz dasz nít sön hinten ras-saut!

Ó Szuzanna...

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

- ▶ Lauter Antal
- ▶ Surman-Majeczki Martin